

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-117М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Публічне управління регіональним розвитком»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Публічне управління та адміністрування» спеціальності
«Публічне управління та адміністрування»
денної і заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
Протокол № 4 від 30.12.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Публічне управління регіональним розвитком» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання. [Електронне видання] / Тихончук Л. Х., Левицька С. О. – Рівне : НУВГП, 2024. – 30 с.

Укладачі:

Тихончук Л. Х., доктор наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту та публічного врядування;

Левицька С. О., доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри менеджменту та публічного врядування

Керівник групи забезпечення

спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування к.е.н,
доцент Антонова С. Є.

Видання повторне: шифр попередньої версії 07-06-27М

© Л. Х. Тихончук, 2024

© НУВГП, 2024

ЗМІСТ

1. Загальні положення вивчення навчальної дисципліни	4
2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни.....	8
3. Тематика практичних робіт та самостійної роботи	11
4. Практичне заняття № 1.....	11
5. Практичне заняття № 2.....	12
6. Практичне заняття № 3.....	13
7. Практичне заняття № 4.....	13
8. Практичне заняття № 5.....	14
9. Практичне заняття № 6.....	14
10. Практичне заняття №7.....	15
11. Практичне заняття №8	16
12 Тестова програма(підготовка).....	18
10 Оцінювання знань студентів.....	22
Список рекомендованої літератури.....	23

Загальні положення вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Публічне управління регіональним розвитком» призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання та є однією з професійно-орієнтованих дисциплін, що дозволяє набути компетентності з публічного управління територіальними громадами. Даний курс акцентує увагу на особливостях публічного управління розвитком територіальних громад.

Проведення практичних занять із дисципліни «Публічне управління регіональним розвитком» розраховано на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки бакалаврів.

Ціль вивчення даної навчальної дисципліни полягає в здобутті знань та навиків по організації аналізу та управління регіональним розвитком, формуванні та реалізації пропозицій для поліпшення розвитку регіонів, вивчення закордонного досвіду.

Метою викладання дисципліни є набуття студентами теоретичних навичок щодо розуміння управлінських аспектів регіональної політики, вміння організувати та супроводжувати управлінську діяльність регіонів з метою розвитку та пошуку джерел розвитку

Реформа місцевого самоврядування в Україні змінила базу для розробки та впровадження політики регіонального та місцевого розвитку. Після місцевих виборів у жовтні 2020 року країна функціонує на новій територіальній основі. 1469 громад мають повноваження та ресурси, що дозволяють їм реалізовувати своє право на самоврядування як і планувати, інвестувати та реалізовувати проекти розвитку.

З 2021 року Україна розпочала новий цикл регіональної політики (що базується на новій Державній стратегії регіонального розвитку, затвердженій урядом у серпні 2020 року). Державою розробляється також «План реалізації та планувальні документи регіонального рівня».

Становлення нового адміністративно-територіального устрою держави, передача повноважень та фінансових ресурсів на місцевий рівень протягом останнього десятиліття повинні вплинути та повинні використовуватись для пришвидшення розвитку регіонів. Ролі інституцій, людей, фінансів та довіри у публічному управлінні – саме ці питання мають вивчати студенти при практичній підготовці даної дисципліни.

Основними *завданнями* навчальної дисципліни є:

- набуття компетентностей з основ публічного врядування ;
- засвоєння основ формування громадянського суспільства та публічне управління громадянським суспільством;
- засвоєння теоретичних засад публічного управління та основи демократичного врядування;
- формування цілей публічного врядування, побудова дерева цілей публічного урядування, засвоєння функцій публічного управління;
- засвоєння форм державного устрою і методів державного управління й управління місцевим самоврядуванням;
- порівняння класичних моделей публічного врядування та сучасної традиційної моделі управління суспільством;
- вивчення основ централізаційних та децентралізаційних процесів в управлінні регіональним розвитком, моделі територіальної організації влади;
- засвоєння понять, типів, видів, форм корупції, ідентифікація ознак корупційних діянь;
- здійснювати оцінку результативності та ефективності публічного управління, основи сервісної складової публічного управління;
- управляти змінами в публічних урядувальних процесах.

Після вивчення дисципліни бакалаври повинні знати:

- поняття, цілі, завдання, принципи управління регіональним розвитком;
- науково-методичне обґрунтування програмних розробок соціально-економічного розвитку регіонів;

-основні аспекти політики регіонального розвитку та напрями її реалізації;

-особливості управління розвитком міжгалузевих комплексів, виробничої та соціальної інфраструктури в системі соціально- економічного розвитку регіону;

- форми відносин в управлінні розвитком адміністративно- територіальних одиниць;

Бакалаври повинні *уміти*:

- використовувати спеціальні знання публічного управління регіональним розвитком у сфері державного управління і самоврядування, що сприятиме більш ефективному вирішенню майбутніми спеціалістами регіональних завдань організаційно-управлінського характеру, що стоять на сучасному етапі.

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

отримати компетентності:

В процесі вивчення дисципліни майбутні здобувачі вищої освіти набудуть :

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 02.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК 05.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 06.Здатність працювати в команді.

ЗК 07.Здатність планувати та управляти часом.

ЗК08.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 09.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК01. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК02. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК03. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК07. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК12. Здатність виявляти, аналізувати та знаходити шляхи вирішення проблем екологічного, соціально-економічного розвитку територій враховуючи антикризові механізми громадянського суспільства.

ФК13. Здатність застосовувати ефективні управлінські інструменти, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління та адміністрування з врахуванням євроінтеграційних завдань з метою підвищення ефективності розвитку територій, враховуючи регіональну специфіку.

мати результати навчання:

ПРН04. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН05. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН06. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності,

обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

ПРН17. Знати особливості реалізації функцій, методів, механізмів та інструментів публічного антикризового управління в екологічній, соціально-економічній сферах.

ПРН18. Уміти застосовувати демократичні технології прийняття управлінських рішень, враховуючи інтереси й потреби громадян, суспільства та держави в кризових умовах для створення сприятливого середовища у суспільстві.

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни «Публічне управління регіональним розвитком» визначається навчальною програмою дисципліни, завданнями та вказівками викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно графіку, затвердженого кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни «Публічне управління регіональним розвитком» включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;

- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями (у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень;

а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

б) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами даної дисципліни передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей, статей.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 1 Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статей

№ з/п	Назва теми
1	<i>Формування мережі недержавних інституцій з підтримки розвитку (агенції регіонального розвитку)</i>
2	<i>Спільні об'єкти державної регіональної політики та секторальних політик (функціональні типології територій): макрорегіони (Українські Карпати, прикордонні райони з РФ та зоною розмежування, Дунайський макрорегіон тощо)</i>
3	<i>Реформа морських портів, автодорожнього комплексу та залізничного. Партнерство та співробітництво</i>
4	<i>Особливості планування міст. Особливості планування сільських територій. Закордонний досвід.</i>
5	<i>Кластерний аналіз території</i>
6	<i>Особливості природоохоронного регіонального управління</i>
7	<i>Державне управління використання природних ресурсів на регіональному рівні.</i>
8	<i>Національно-етнічні питання регіональної політики.</i>

9	<i>Створення ефективної системи підтримки проблемних територій</i>
10	<i>Місто і село в ТТ – регіональне співробітництво.</i>
11	<i>Особливості розвитку депресивних територій Україна та зарубіжний досвід.</i>
12	<i>Фінансування державних регіональних стратегій розвитку та місцевих регіональних стратегій.</i>
13	<i>Практичні моделі демографічного та економічного прогнозів як основа планування розвитку територій</i>
14	<i>Розробка стратегій регіонального розвитку</i>
15	<i>Агенції регіонального розвитку</i>
16	<i>Проблематика реалізації етапів регіонального розвитку (в контексті Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року)</i>
17	<i>Особливості реалізації соціальної регіональної політики в рамках Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року</i>
18	<i>Особливості реалізації екологічної регіональна політика в рамках Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року</i>
19	<i>SWOT – управлінський аналіз імплементації Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року</i>
20	<i>Стратегія формування інноваційних підходів до національно-патріотичного виховання</i>

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

Основи публічного управління регіональним розвитком.

Практичне заняття № 1

Тема: Управлінська стратегія регіонального розвитку в контексті завдань та місії Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року.

Мета: ознайомити студентів із поняттям, структурою, змістом Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року, основними державними нормативно-законодавчими актами, що регулюють дану сферу урядування, основними регулюючими державними інституціями.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2 год./ заочна: 0.5 год.*

Питання для обговорення:

1. Завдання територіального публічного управління.
2. Визначення пріоритетів регіонального розвитку, соціальний та економічний розвиток регіону (в контексті Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року).
3. Державні регулюючі інституції

Світовий досвід правового регулювання розвитку регіонів:

- аналіз правового забезпечення формування та реалізації політики регіонального розвитку в окремо визначеній країні;
- підготуйте рекомендації щодо удосконалення нормативно правової бази з цього питання в Україні;
- підготуйте та зробіть презентацію за результатами дослідження

Практичне заняття № 2

Тема: *Централізація і децентралізація в управлінні регіональним розвитком. Збалансованість еколого – економічних факторів розвитку на етапах освоєння нових ресурсів, розвиток відсталих регіонів. Зарубіжний досвід.*

Мета: Засвоїти основи централізаційних та децентралізаційних процесів в управлінні регіональною політикою. Особливості розвитку депресивних регіонів. Вивчення зарубіжного досвіду

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 2 год./ заочна : 0.5 год.*

Питання для обговорення:

Базові документи, що визначають стратегічні напрямки регіонального розвитку. Суб'єкти державної регіональної політики. Фінансування державних регіональних стратегій розвитку та місцевих регіональних стратегій. Спільні проекти. Особливості розвитку депресивних територій Україна та зарубіжний досвід. Місто і село в ТГ – регіональне

співробітництво.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

Стимулювання розвитку регіонів. Зміцнення громад як основа децентралізації регіонального розвитку. Об'єднання громад: проблемна практика і практичний результат. Створення ефективної системи підтримки проблемних територій, (від соціальних пільг до розвитку МСП). Зарубіжний досвід.

Практичне заняття № 3

Тема: *Соціальна та гуманітарна складова регіонального розвитку (на прикладі Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року)*

Мета: ознайомити студентів із поняттям, структурою, змістом соціальної та гуманітарної складових регіонального розвитку, основними програмами їх реалізації.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 0.5 год.*

Питання для обговорення: *Особливості природоохоронного регіонального управління. Сутність ресурсного потенціалу регіону. Природно-ресурсний потенціал. Людський потенціал. Економічний потенціал регіону та механізми його зміцнення. Кластерний аналіз території. Війна: регіональні екологічні катастрофи.*

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

Практичне заняття № 4

Тема: *4: Зелена політика як невід'ємна складова збалансованості регіонального розвитку*

Мета: Аналіз природоохоронного, ресурсного потенціалу регіону, проведення кластерного аналізу територій.

Норма часу (за навчальною програмою) *денна: 3 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

1. Державне управління використання природних ресурсів на регіональному рівні.

2. Особливості природоохоронного регіонального управління.

3. Сутність ресурсного потенціалу регіону.

Природно-ресурсний потенціал.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання: *Людський потенціал. Економічний потенціал регіону та механізми його зміцнення. Точки економічного зростання, економічний розвиток сільських територій.*

Кластерний аналіз території.

Змістовий модуль 2.

Особливості публічного управління регіональною політикою

Практичне заняття 5

***Тема.** Просторова політика в регіонах. Соціальна та гуманітарна складові регіонального розвитку: особливості реалізації в рамках Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року)*

Мета: Визначити основні напрями просторової, соціальної та гуманітарної політики в регіонах.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

1. Регіональні механізми реалізації державної політики щодо формування єдиного гуманітарного простору.

2. Національно-етнічні питання регіональної політики.

3. Культура, освіта, національно-патріотичне виховання, мова, національна пам'ять, державно-конфесійні відносини.

Практичне заняття № 6

***Тема.** Транспортна та телекомунікаційна «доступність» регіонів: завдання та їх вирішення в рамках Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року.*

Мета: Проаналізувати інфраструктурний комплекс держави,

опрацювати механізми державного управління даним комплексом.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год*

Питання для обговорення:

1. *Аналіз сучасного стану основних складових інфраструктурного комплексу: транспортної підсистеми, підсистеми зв'язку, екологічної підсистеми, рекреаційної підсистеми, підсистеми житлово-комунального господарства, освітньої підсистеми, медичної підсистеми, підсистеми соціального забезпечення та культурної підсистеми.*
2. *МРР- будівництво та архітектура, житловий фонд, комунальне господарство;*
3. *Міністерство інфраструктури - реформа морських портів, автодорожнього комплексу та залізничного.*
4. *Партнерство та співробітництво.*

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

- *Сутність, форми планування регіонального розвитку .*
- *Система планувальних документів регіонального розвитку.*
- *Нормативно-правові основи просторового планування.*
- *Схеми планування територій на регіональному рівні.*
- *Державні цільові програми. Оперативне планування. Особливості планування міст.*
- *Особливості планування сільських територій. Закордонний досвід.*

Практичне заняття 7

Тема 7. *Горизонти (перспективи) нового регіонального розвитку: сучасні виклики регіональному розвитку.*

Мета: Опрацювати основи майбутнього регіональної політики. Визначити спільні об'єкти державної регіональної політики та секторальних політик (функціональні типології територій). Проаналізувати виклики процесам регіонального розвитку.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна : 1 год.*

Питання для обговорення:

-*Стратегія держави та майбутнє регіональної політики. Оцінка моделі державної політики розвитку територій: чи є альтернатива патерналізму.*

-*Нові регіони нової України - ідеологія взаємодії і спільної відповідальності. МРР, конкурс проектів регіонального розвитку. Транскордонне співробітництво.*

-*Спільні об'єкти державної регіональної політики та секторальних політик (функціональні типології територій) : макрорегіони (Українські Карпати, прикордонні райони з РФ та зоною розмежування, Дунайський макрорегіон тощо);*

-*полюси зростання у зв'язці з навколишніми територіями ; міста як центри креативної, інноваційної та конкурентної економічної діяльності; сільські території; проблемні території; прикордонні території.*

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

1. *Війна, неефективна економіка, демографічна криза, слабкість інституцій, криза довіри, потреба зміни законодавства.*
2. *Запровадження відкритої конкуренції регіонами за державні фінансові ресурси на реалізацію проектів Удосконалення процесів стратегічного планування (на регіональному рівні).*
3. *Формування мережі недержавних інституцій з підтримки розвитку (агенції регіонального розвитку).*

Практичне заняття 8

Тема. *SWOT - аналіз процесів імплементації Стратегії розвитку Рівненської області на період до 2027 року*

Мета: Проаналізувати вимоги ЄС на формування регіональної політики, зарубіжний досвід при формуванні територіальної організації влади та регіональної політики

Норма часу (за навчальною програмою): – денна: 3 год./
заочна : 0.7 год.

Питання для обговорення:

1. *Історія Європейської регіональної політики.*

2. *Сучасні тенденції розвитку креативної економіки в країнах Центральної та Східної Європи.*
3. *ЄС та реформування Структурних фондів ЄС. Консультативно-представницькі органи європейських регіонів. Ініціативні організації та об'єднання європейських регіонів.*
4. *Напрями і форми діяльності структур ЄС з реалізації Стратегії розвитку Політики згуртування в сучасних умовах.*

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

-Селективна політика 20-30-х років: програма розвитку регіону долини річки Теннесі США, індустриальний розвиток Рурського регіону в Німеччині, створення польдерів на місці обмілілої затоки Зейдерзе в Нідерландах.

Індивідуальне творче завдання(дослідження):

-Регіональна політика поляризованого розвитку у Китаї (морські), Південній Корей(великі міста), Японії (соціальний вектор).

- Політика селективного стимулювання великих міст - приклади Нідерландів (Ранстадт), Великобританії (Проект реконструкції лондонських доків).

Індивідуальне творче завдання є одноосібною працею і подається в електронному вигляді. Об'єкт для аналізу студент/ка обирає самостійно.

Загальні вимоги:

Загальний обсяг – 10-12 тис. символів без пробілів. Шрифт – довільний. Обрати для дослідження різні країни, регіони. Запропонувати інструменти розбудови громадянського суспільства. Перелік посилань.

Творчі роботи, презентації, ессе

- 1.*Розробка проектів регіонального розвитку за напрямками: інноваційна економіка та інвестиції; сільський розвиток; розвиток туризму; розвиток людського потенціалу; підтримка розвитку депресивних територій;*

ефективне управління регіональним розвитком;
загальноукраїнська солідарність.

2.Формування та розвиток регіональної політики в Європейському Союзі

3.Регіональні механізми реалізації державної політики щодо формування єдиного гуманітарного простору в Україні

ТЕСТОВА ПРОГРАМА ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення понять "регіональне управління" та територіальна організація влади".
2. Чи є поняття "управління територією" та "територіальне управління" тотожними
3. Назвіть об'єкти та суб'єкти територіального управління в Україні? Наведіть приклади.
4. Охарактеризуйте основні принципи територіальної організації влади та територіального управління в Україні. Які, на Ваш погляд, є найбільш значущими?
5. Які існують основні методи дослідження.
  6. Що таке регіональна політика? Назвіть нормативно-правові акти, що виступають законодавчою базою регіональної політики в Україні.
  7. Охарактеризуйте структуру політики регіонального розвитку в Україні.
8. Назвіть головні цілі регіонального розвитку в Україні.
  9. Наведіть приклади об'єктів і суб'єктів, задіяних на етапах регіонального розвитку в Україні. Охарактеризуйте державну регіональну економічну концепцію розвитку та зміст основних її принципів.
  10. У чому полягає роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіонів України?
  11. Наведіть складові механізму реалізації процесів регіонального розвитку.
  12. . Що ви розумієте під поняттям "адміністративно-територіальний устрій країни"?
  13. Як ви оцінюєте сучасний стан адміністративно-територіального устрою України? Чи є необхідність його

покращення?

14. Які виконує функції держава з оптимізації адміністративно-територіального устрою?

15. Визначте особливості реформування адміністративно-територіального устрою країни.

16. Назвіть та охарактеризуйте основні методи реалізації державної регіональної економічної політики в Україні.

17. За допомогою яких інструментів здійснюється реалізація Стратегії розвитку Рівненщини до 2027-го року?

18. Що ви розумієте під поняттям "місцеве самоврядування"?

19. З якою метою функціонує система місцевого самоврядування в країнах світу?

20. Якими компетенціями володіють органи місцевого самоврядування в Україні? Порівняйте ці компетенції з іншими країнами світу?

21. Чи необхідне втручання державних органів влади у систему місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

22. Чи потребує, на ваш погляд, реформування сучасна система місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

23. Що ви розумієте під "змiнами" на територіальному рівні?

24. Яких змін потребує процес територіального управління в Україні? Яку роль відіграє у цьому процесі держава? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами. Якими, на ваш погляд, ресурсами повинні управляти органи влади для здійснення змін на територіальному рівні?

25. Чи є доцільним управління людськими ресурсами у ході проведення змін в Україні?

26. Чи потребує контролю процес проведення змін в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами

27. У чому, на ваш погляд, полягає ефективність органів державного управління та місцевого самоврядування?

28. Які ви можете назвати критерії оцінки результативності діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування? Наведіть приклади.

29. У чому ви вбачаєте різницю між поняттями

"результативність діяльності органів влади" та "ефективність діяльності органів влади"? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

30. Що ви розумієте під поняттям "управління якості" в діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування? Які етапи включає процес управління якістю в діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування?

31. Що таке "моніторинг діяльності органів влади"? Які етапи включає цей моніторинг?

32. Чи потребують, на ваш погляд, моніторингу органи державного управління та місцевого самоврядування в Україні?

33. У чому полягає специфіка загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів?

34. Назвіть особливості інституційної моделі місцевого самоврядування на регіональному (субрегіональному) рівні.

35. Визначте особливості територіальних представництв центральних органів виконавчої влади в Україні.

36. У чому полягає роль місцевих державних адміністрацій в реалізації державної регіональної політики?

37. Розгляньте необхідність і можливість розмежування компетенцій державних і самоврядних органів.

38. Охарактеризуйте статус обласних і районних рад як органів самоврядування за відсутності власних виконавчо-розпорядчих структур.

39. Назвіть перспективи зростання ролі регіонального самоврядування в українському суспільстві.

40. Ваше розуміння сучасної інституційної моделі регіонального управління.

41. Які міжнародні проекти, на Ваш погляд, сприяють розбудові інституційної спроможності із застосуванням принципу партнерства?

42. У чому полягає оцінка виконання функціональних повноважень співробітників органу виконавчої влади та місцевого самоврядування? Аргументуйте вашу точку зору.

43. Чи можна застосувати функціонально-вартісний аналіз для проведення функціонального обстеження діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні? Обґрунтуйте відповідь конкретними прикладами.

44. Які ви вважаєте найбільш критичними наслідки зниження ефективності та відсутності результативності діяльності органів державного управління та органів місцевого самоврядування в Україні?

45. Який можна застосувати світовий досвід для підвищення ефективності та результативності діяльності органів державного управління та органів місцевого самоврядування для України?

52. Дайте визначення поняття “планування соціально-економічного розвитку території”.

53. Назвіть базові види планування територіального розвитку.

Поясніть сутність стратегічного планування регіонального розвитку.

54. Що можна віднести до переваг стратегічного планування регіонального розвитку?

55. Якими ознаками має характеризуватися успішна стратегія регіонального розвитку?

56. Яку максимальну кількість перспективних напрямів регіонального розвитку доцільно визначати в стратегії?

57. Якими факторами зумовлюються особливості розробки регіональної стратегії розвитку територій?

Назвіть основні етапи стратегічного планування розвитку регіонів.

58. З якою метою проводиться аналіз зацікавлених сторін?

Яким може бути орієнтовний склад робочої групи?

59. Що таке “профіль громади”?

60. Дайте визначення поняття “стратегічне бачення” розвитку регіону.

Що таке “дерево цілей”?

61. Яким вимогам мають відповідати операційні цілі стратегії розвитку регіону?

62. У чому полягають відмінності між моніторингом та оцінюванням?

Назвіть основні завдання моніторингу реалізації стратегії

розвитку регіону

63. Дайте визначення поняття “фінансові ресурси регіону”.

64. Яку роль відіграють місцеві фінанси в реалізації регіональної соціальної політики, а також у зміцненні економічної самостійності адміністративно-територіальних одиниць?

65. Дайте характеристику основним законодавчим документам, які регламентують фінансове забезпечення регіонів.

66. Місцевий бюджет: призначення та складові.

67. Міжбюджетні відносини в Україні: зміни, внесені Бюджетним кодексом

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється а 100-бальною шкалою, яка розподіляється на дві складові:

- 1) 60 балів – поточна складова оцінювання;
- 2) 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Модульну або підсумкову (у випадку якщо дисципліна закінчується заліком – модульну) складову оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. У випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом, результати складання таких модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Якщо здобувач (у випадку коли дисципліна закінчується екзаменом) із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо студента не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової

оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль знань студентів. Поточний контроль є органічною частиною навчального процесу і проводиться під час лекцій та практичних занять.

Форми поточного контролю:

- перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни, узгодженими з викладачем;
- перевірка домашніх завдань;
- тестова перевірка знань студентів;
- модульний контроль;
- інші форми.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Методичні вказівки до виконання практичних та самостійних робіт з навчальної дисципліни «Публічне управління регіональним розвитком для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Л. Х. Тихончук. Рівне : НУВГП, 2022.

2. Тихончук Л. Х. (2019) Завдання та напрями роботи державного управління та місцевого самоврядування в сфері розвитку промислового потенціалу Рівненської області. Стратегія і тактика державного управління (1-2). С. 58–62.

3. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (Документ 2411-VI, чинний, поточна редакція від 31.03.2023, підстава - 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>).

4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

(Документ 280/97-ВР, чинний, поточна редакція від 15.11.2024, підстава - 4017-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>)

5. Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України" (Документ 1602-III, чинний, поточна редакція від 02.12.2012, підстава - 5463-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>).

6. Постанова КМУ «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки» (Документ 695-2020-п, чинний, поточна редакція 22.08.2024, підстава - 940-2024-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>)

7.

Рекомендована література та ресурси

1. Державне та регіональне управління : підручник / Є. Г. Карташов, В. В. Євдокимов, І. О. Драган, О. І. Дацій та ін.; за заг. ред. Є. Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с.

2. Нагаєв В. М. Державне та регіональне управління: курс лекцій для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Держ. біотехн. ун-т. Харків : КП «Міська друкарня», 2023. 366 с.

3. Державне та регіональне управління : підручник / Є. Г. Карташов, В. В. Євдокимов, І. О. Драган, О. І. Дацій та ін.; за заг. ред. Є. Г. Карташова. Київ, 2021. 223 с.

Допоміжна:

1. Тихончук, Л. Х., Маланчук Л. О., Антонова, С. Є. Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади. Unspecified. НУВГП, Рівне : НУВГП, 2023 (Unpublished). URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/26095/>.

2. Тихончук Л. Х. Інституційно-економічні засади державного регулювання міжнародної діяльності корпорацій. UNSPECIFIED. Рівне : Волинські обереги, 2018. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/23420/>.

3. Тихончук Л. Х., Піддубний А. С. Функціонування релокованого бізнесу у територіальних громадах (на прикладі Рівненської області) *Вісник НУВГП*, №1. 2023. URL: <http://visnyk.nuwm.edu.ua/index.php/econ/issue/view/88file:///C:/Users/Acer/Downloads/Ve10119.pdf>.

4. O. Melnichuk, L. Tykhonchuk Ya. Tsetsyk The Role of Black Hundreds in the Complication of International Relations in Volyn During the World War. Роль чорносотенців у розгортанні міжнаціональних конфліктів на Волині під час першої світової війни *Web of Science Core Collection*. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000993803600001http://perspectives.pp.ua/index.php/np/>.

5. Тихончук Л. Х. Державне регулювання зовнішньоторговельних процесів в умовах інтеграції України в СОТ. *Інвестиції практика та досвід*. 2018. № 9. С. 116–119. (Розкрито регіональну політику зовнішньоторговельних процесів в умовах інтеграції в СОТ).

6. Тихончук Л. Х. Роль міжнародних інституцій в удосконаленні системи державного регулювання діяльності стратегічних корпорацій України. *Інвестиції практика та досвід*. 2018. № 11. С. 97–101. (Розглянуто регіональну політику по співпраці з стратегічними корпораціями України).

7. Тихончук Л. Х. Reforming state regulation of commercial diplomacy with Latin American countries. Реформування державного регулювання комерційної дипломатії з країнами Латинської Америки. *Sciences of Europe* (Praha, Czech Republic). 2019. № 43. Vol 2. С. 10–13. (Розкрито регіональні аспекти розвитку двох держав для побудови відносин в різних сферах

публічної діяльності).

8. Тихончук Л. Х., Чубок Т. О. Ефективність публічного управління у сфері культури в умовах децентралізації (на прикладі Рівненської області). *Вісник НУВГП. Сер. Економічні науки*. 2021. № 3(95). С. 144–155. URL: <http://visnyk.nuwm.edu.ua/index.php/econ/issue/view/65>. (Розкрито регіональну політику в сфері культури).

9. Тихончук Л. Х., Сайчишина С. Особливості регіонального розвитку міжнародної діяльності в сфері охорони здоров'я Рівненщини. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез Х Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 334–336.

10. Руденко А. А.; Тихончук Л. Х. Публічне управління дипломатичним фронтом України. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 12 травня 2022 р. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2022.

11. Пігарчук М. Г., Голуб Р. С., Тихончук Л. Х. Парламент України під час війни та після неї. Погляд у майбутнє. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 12 травня 2022 р. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2022.

12. Мартинюк Н. В., Тихончук Л. Х. Особливості ефективного представлення публічної служби на європейському просторі. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 25 травня 2023 р. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2023.

13. Прокопчук Т. І., Тихончук Л. Х. Європейський досвід реформування державної служби. Перспективи реалізації в Україні. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 25 травня 2023 р. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2023.

14. Тихончук Л. Х., Денека І. К. Європейський досвід у сфері

реформування державної служби та місцевого самоврядування. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 282–283.

15. Тихончук Л. Х., Кичан А. Актуальні питання міжнародного співробітництва державної служби України з надзвичайних ситуацій. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 325–327.

16. Тихончук Л. Х., Кондратюк О. І. Роль публічного управління у досягненні економічної безпеки підприємницької діяльності. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 328–330.

17. Тихончук Л. Х. Загальні та спеціальні функції державного управління в сфері регулювання міжнародної економічної діяльності. Сучасний стан та проблеми підготовки кадрів для об'єднаних територіальних громад. Децентралізація влади, проведення реформ в Україні: II Міжнародна науково-методична конференція. Рівне : НУВГП, 14 грудня 2018 р. С. 195–196.

18. Levytska S. O., Osadcha O. O., Tykhonchuk L. Kh. Security of economic potential for critical infrastructure subjects. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал*. Острог: Вид-во НаУОА, грудень 2023. № 31(59). С. 4–12. INDEX COPERNICUS (ICV 2017 = 74,48) EBSCO Publishing, Inc. ResearchBib Ulrichsweb (Ulrich's Periodicals Directory) DOI: 10.25264/2311-5149-2023-31(59)-4-12.

19. Levytska S., Pershko L., Akimova L., Akimov O., Havrilenko K., Kucherovskii O. A Risk-Oriented Approach in the System of Internal Auditing of the Subjects of Financial Monitoring. *International Journal of Applied Economics, Finance and Accounting*, 14(2). 2022. P. 194–206. <https://doi.org/10.33094/ijaefa.v14i2.715/> More Citation Formats. Issue: Vol. 14 No. 2 (2022). Section. Articles Scopus. E-mail us: editor@onlineacademicpress.com;

info@onlineacademicpress.com

20. Levytska S., Ostapiuk N., Tsiatkovska O., Resler M., Mykhalska O. (). State institution non-financial asset audit strategy development. *Economics of Development*, 23(2), 2024. P. 57–68. doi: 10.57111/econ/2.2024.57. Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)(Scopus).

21. Levytska S., Osadcha O., Tykhonchuk L. Saltykov V. Financial tools for the implementation of environmental projects. E3S Web of Conf. 2024. Volume 558. 4th International Conference on Sustainable, Circular Management and Environmental Engineering. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455801016> (Scopus).

22. Мокляк К. В., Левицька С. О. Розвиток територіальних громад Рівненщини: альтернативи оцінювання результативності. Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади [Електронне видання] : монографія / Л. Х. Тихончук, Л. О. Маланчук, С. Є. Антонова та ін.. Рівне : НУВГП, 2023. 388 с., С.257–272 (Unpublished). (авт. – 0,25 д.а.).

23. Левицька С. О., Самолюк М. В. Особливості планування міст та сільських територій в умовах сьогодення. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції* : збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 25 травня 2023 р. Рівне : НУВГП, 2023. С. 130.

24. Левицька С. О., Макарчук О. А. Розвиток транспортної та телекомунікаційної доступності регіонів (на прикладі Рівненщини). *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції* : збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 25 травня 2023 р. Рівне : НУВГП, 2023. С. 123.

25. Левицька С. О., Симончук Ю. С. Особливості соціальної та гуманітарної регіональної політики (на прикладі Рівненщини). *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції* : збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 25 травня 2023 р. Рівне : НУВГП, 2023. С. 132.

26. Левицька С. О., Якимчук Ю. О. Оцінка планування регіонального розвитку на прикладі територіальних громад Рівненщини. *Актуальні проблеми теорії і практики*

менеджменту в контексті євроінтеграції : збірник матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції 25 травня 2023 р. Рівне : НУВГП, 2023. С. 135.

27. Левицька С. О., Бачманюк Д. О. Особливості соціальної та гуманітарної регіональної політики на прикладі Рівненщини. «Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання»: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції 15 листопада 2024 р. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2024. С. 722.

Інформаційні ресурси в Інтернет

[http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) - Верховна Рада України.
<https://www.president.gov.ua/> - президент України
<https://www.kmu.gov.ua/> Кабінет міністрів України
<https://nads.gov.ua/> НАДС
<http://www.nbu.gov.ua>. – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України. [http:// www.library.lviv.ua](http://www.library.lviv.ua). – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника.
<http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія.
[http://web/worldbank.org](http://web.worldbank.org). – сайт Світового банку
Урядовий портал [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу :
<https://www.kmu.gov.ua/ua> <https://association4u.in.ua/> - ЕУ Україна
<https://center.dii.gov.ua/>- платформа центрів дія
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
Державна стратегія регіонального розвитку 2021-2027.
<https://www.csi.org.ua/news/pro-vidnovlennya-ta-regionalnyj-rozvytok-pislya-vijny/> - Інститут громадянського розвитку
<https://zn.ua/ukr/internal/derzhavna-rehionalna-politika-2023-buti-chi-ne-buti.html> - державна регіональна політика, бути чи не бути?
<https://mtu.gov.ua/content/strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvitku.html> Міністерство інфраструктури, Стратегічне планування регіонального розвитку навчання на курсі. Прездача модульних контролів здійснюється згідно <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/.15311/>.